

Důvodová zpráva

- 1. Střednědobý výhled rozpočtu** je nástrojem územního samosprávného celku sloužící pro střednědobé finanční plánování rozvoje jeho hospodářství. Sestavuje se na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků zpravidla na 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet.

Obsahem střednědobého výhledu rozpočtu jsou dle ustanovení § 3 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů (dále Zákon), zejména souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích, o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů. U dlouhodobých závazků se uvedou jejich dopady do hospodaření po celou dobu trvání závazku.

Poslední střednědobý výhled rozpočtu Olomouckého kraje na období 2019 – 2020 byl schválen Zastupitelstvem Olomouckého kraje dne 18. prosince 2017 usnesením UZ/8/15/2017.

Cílem střednědobého výhledu rozpočtu je účinně řídit ve střednědobém horizontu rozpočet Olomouckého kraje, zejména pro zabezpečení zdrojů jak pro financování projektů a programů z evropských fondů (plánovací období 2014 – 2020), tak pro zabezpečení finančních zdrojů pro další investiční záměry Olomouckého kraje včetně zabezpečení financování organizací zřízených Olomouckým krajem a činnosti odborů Krajského úřadu Olomouckého kraje.

Jde tedy o to vydefinovat potřebu zdrojů na realizaci priorit a přijímat opatření na příjmové a zejména na výdajové straně rozpočtu Olomouckého kraje pro zabezpečení rovnováhy mezi potřebami a reálnými zdroji na jejich pokrytí. S ohledem na splácení úvěrových závazků Olomouckého kraje a případná rizika ekonomického vývoje České republiky s případnými dopady do daňových příjmů kraje, jsou nutná omezující opatření zejména na výdajové (provozní) stránce rozpočtu.

Podle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů, je podíl kraje na sdílených daních jedním z rozhodujících zdrojů pro financování rozpočtovaných potřeb kraje – pro úplnost uvádíme, že podíl daňových příjmů na schváleném rozpočtu (vlastních příjmů) Olomouckého kraje (bez dotací ze státního rozpočtu) je více než 90 %. Z tohoto důvodu pak jakékoliv úpravy zákonů, týkající se sdílených daní (sazby u daně ze závislé činnosti, u daně z příjmu právnických osob, u daně z přidané hodnoty apod.) mají zásadní vliv na inkaso těchto daní státem a potažmo i na daňové příjmy krajů.

Nový střednědobý výhled rozpočtu Olomouckého kraje na období 2020 – 2021 je vypracován v souladu se zákonem tak, aby měl Olomoucký kraj vždy aktuální střednědobý výhled rozpočtu, minimálně na 2 roky následujících po roce, na který se sestavuje rozpočet. Návrh střednědobého výhledu rozpočtu je uveden v Příloze č. 1.

- 2. Základní vlivy působící na sestavení střednědobého výhledu rozpočtu na roky 2020 – 2021.**

- 2.1. Návrh střednědobého výhledu rozpočtu Olomouckého kraje na roky 2020 – 2021 je zpracován na základě ustanovení § 3 Zákona.**

- 2.2. Střednědobý výhled rozpočtu vychází z predikce vývoje ekonomiky, z platné daňové legislativy a ze zákona o rozpočtovém určení daní se všemi předpokládanými vlivy reformy veřejných financí na výtěžnost daní a ze současné úrovně dotační politiky státu.

Vliv na rozpočet Olomouckého kraje v uvedeném období bude mít vývoj ekonomiky, jejíž intenzita růstu bude závislá jak na stabilitě vnějšího okolí české ekonomiky a jeho ekonomické dynamiky.

- 2.3. Olomoucký kraj bude usilovat o získávání finančních prostředků z evropských fondů (plánovací období 2014-2020) a proto je prioritou Olomouckého kraje v rámci ročních rozpočtů zajistit povinné krajské podíly na financování projektů a předfinancovat podíly projektů, které budou refundovány z evropských fondů buď po ukončení jednotlivých etap realizace akce, nebo až následně po ukončení akce. Na předfinancování projektů bude Olomoucký kraj využívat revolvingového úvěru.
- 2.4. Ve střednědobém výhledu rozpočtu jsou také zahrnuty splátky jistin a úroků z přijatých úvěrů u Evropské investiční banky - úvěr ve výši 900 mil. Kč na projekt Modernizace silniční sítě a úvěrový rámec ve výši 3.000 mil. Kč, který čerpal Olomoucký kraj v letech 2009 - 2013, splátky jistiny a úroků z vyčerpaného úvěru KB, a.s. ve výši 700 mil. Kč. Dále jsou zde zahrnuty splátky revolvingového úvěru uzavřeného u Komerční banky, a.s. ve výši 600 mil. Kč, splátky úvěru uzavřeného u Komerční banky, a.s. ve výši 100 mil. Kč a splátky úvěru uzavřeného u PPF Banky, a.s. ve výši 200 mil. Kč a úroků z nich.

3. Příjmy

Příjmy Olomouckého kraje jsou tvořeny vlastními příjmy, to jsou příjmy daňové, nedaňové a kapitálové a dotacemi ze státního rozpočtu.

3.1. Daňové příjmy

Popsáno v bodě 2.2.

3.2. Nedaňové příjmy

Nejvýznamnějším nedaňovým příjmem jsou odvody z fondů investic příspěvkových organizací zřízených Olomouckým krajem.

Příjmy z úroků z finančních prostředků na bankovních účtech jsou negativně ovlivněny jednak nerovnoměrným naplňováním daňových příjmů, které bude mít za následek nižší objem průměrných disponibilních prostředků na účtech Olomouckého kraje a zejména skutečností, že dotační tituly ze státního rozpočtu jsou převáděny na účet ČNB, který je úročen nulově, pouze daňové příjmy jsou nadále převáděny na účet Olomouckého kraje.

Olomoucký kraj v roce 2018 uzavřel smlouvu o zřízení bankovního účtu u Banky Creditas, a.s., kde je sjednána úroková sazba ve výši 0,5 % p.a. Na tento účet jsou přeposílány volné prostředky.

Dále dle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách ve znění pozdějších předpisů je Olomoucký kraj povinen vést zvláštní účet k úhradě nutných nákladů vzniklých s odstraněním následků nedovoleného vypouštění odpadních vod,

nedovoleného nakládání se závadnými látkami nebo havárií. K tomuto účelu byl vytvořen Fond na podporu výstavby a obnovy vodohospodářské infrastruktury na území Olomouckého kraje a finanční prostředky tohoto fondu jsou účelově určeny. Výše uvedený účet bude tvořen nedaňovými příjmy ve formě části výnosů z poplatku za odběr podzemní vody. Výše těchto příjmů je pro jednotlivé roky rozpočtového výhledu odhadována v konstantní výši 50 mil. Kč, s tím, že případný zůstatek je zapojován do rozpočtu Olomouckého kraje.

3.3. Kapitálové příjmy

Vzhledem ke skutečnosti, že Olomoucký kraj racionalizuje provoz svých příspěvkových organizací, je nutné se zaměřit na odprodeje majetku, ale efekt z prodeje nepotřebných budov se případně projeví až v následujících letech.

3.4. Dotace

U příspěvku na výkon státní správy se počítá s 5 % valorizací.

4. **Výdaje**

Zatíženost rozpočtu Olomouckého kraje období 2020 – 2021 bude značná – oproti standardním výdajům bude nutno zabezpečovat splácení jistin a úroků z přijatých úvěrů, výdaje na projekty financované z evropských fondů. Na základě výše uvedeného a také s přihlédnutím k očekávanému vývoji vlastních daňových příjmů Olomouckého kraje je nutné korigovat i objemy výdajů Olomouckého kraje v tomto období - z důvodu, že bude nutné udržet určitou míru investování i v oblastech kde není možné realizovat projekty (zejména investiční) z evropských fondů – např. ve zdravotnictví, školství, sociální sféře apod.

4.1. Dluhová služba

Jedná se o splácení úvěrů z Evropské investiční banky (komunikace ve výši 900 mil. Kč a projekty spolufinancované z evropských fondů ve výši 3 000 mil. Kč), z úvěrového rámce Komerční banky, a. s. ve výši 700 mil. Kč, z revolvingového úvěru u Komerční banky, a.s. ve výši 600 mil. Kč, z úvěru u Komerční banky, a.s. ve výši 100 mil. Kč a z úvěru u PPF banky, a.s. ve výši 200 mil. Kč (Příloha č. 2 – k datu 31. 10. 2018).

Zastupitelstvo Olomouckého kraje a Krajský úřad Olomouckého kraje

V roce 2020 až 2021 se očekává meziroční stagnace provozních výdajů. Jedná se o provozní výdaje určené k zabezpečení činnosti – nákup služeb, energie, materiálu, programového vybavení, na vzdělávání, na školení, na aktivity spojené s prezentací Olomouckého kraje v zahraničí, na projekty v oblasti zahraničních vztahů, na opravy majetku ve vlastnictví kraje atd. V rámci běžných výdajů se rovněž počítá se stagnací proti roku 2019.

4.2. Příspěvkové organizace

U výdajů, které slouží k financování běžného provozu příspěvkových organizací, jejichž zřizovatelem je Olomoucký kraj se v letech 2020 -2021 předpokládá stagnace proti roku 2019.

4.3. Dopravní obslužnost kraje

Výdaje na dopravní obslužnost jsou pro roky 2020 – 2021 navrženy ve výši návrhu rozpočtu na rok 2019.

4.4. Investiční výdaje určené na reprodukci majetku Olomouckého kraje

U této položky je třeba vzít v úvahu, že Olomoucký kraj vlastní majetek ve výši více než 35 mld. Kč a má povinnost se o tento majetek starat včetně příspěvkových organizací, kterým byl tento majetek svěřen do správy.

Při realizaci investičních záměrů budou upřednostňovány akce spolufinancované z evropských fondů, dále akce rozestavěné, případně akce, u nichž je nezbytné odstranit závadný stav vzniklý po haváriích.

4.5. Výdaje Fondu na podporu výstavby a obnovy vodohospodářské infrastruktury na území Olomouckého kraje

Finanční prostředky Fondu na podporu výstavby a obnovy vodohospodářské infrastruktury na území Olomouckého kraje jsou účelově určeny. Výše těchto výdajů je pro jednotlivé roky střednědobého výhledu rozpočtu odhadována v konstantní výši 50 mil. Kč s tím, že nevyčerpané zdroje jsou zapojovány do rozpočtu Olomouckého kraje.

5. **Financování**

Očekávané příjmy rozpočtu Olomouckého kraje v jednotlivých letech 2020 – 2021 nebudou zřejmě stačit na krytí všech rozvojových záměrů, na které je možno získat finanční spoluúčast z evropských fondů. Cizí zdroje jsou zapojovány do rozpočtu kraje přes třídu 8 – financování. Současně splácení těchto zdrojů není zahrnováno do výdajů, ale opět do třídy 8 – financování v záporné hodnotě.

V dalších letech se plánuje splácení čerpaných úvěrů (Příloha č. 3). Přehled úvěrů k datu 31. 10. 2018 je uveden v Příloze č. 2.

6. **Závěr**

Střednědobý výhled rozpočtu slouží k lepšímu strategickému a dlouhodobému plánování a ke stanovení priorit rozvoje kraje, včetně řízení závazků, to je schopnost tyto závazky splácet. Slouží také při rozhodování o rozsahu investičních akcí v letech 2020 až 2021 a podporuje zachování finančního zdraví a dlouhodobé vyrovnanosti rozpočtového hospodaření Olomouckého kraje.

Dle zákona č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti územní samosprávné celky hospodařit tak, aby výše jeho dluhu nepřekročila k rozvahovému dni (k 31.12.) **60 % průměru jeho příjmů**. Překročí-li dluh územního samosprávného celku k rozvahovému dni 60 % průměru jeho příjmů

za poslední 4 rozpočtové roky, územní samosprávný celek je povinen jej v následujícím kalendářním roce snížit nejméně o 5 % z rozdílu mezi výší svého dluhu a 60 % průměru svých příjmů za poslední 4 rozpočtové roky.

Odbor ekonomický provedl propočet, který vychází z předpokládaného čerpání úvěrů a propočty jsou uvedeny v následující tabulce:

	%
k 31. 10. 2018	30,69
k 31. 12. 2018 - odhad	29,22
2019 - odhad	25,28
2020 - odhad	21,44
2021 - odhad	18,77

Přes dlouhodobé splácení úvěrů a revolvingového úvěru se předpokládá, že výše dluhu nepřekročí hranici 60 %.

Přes dlouhodobé splácení úvěrů a revolvingového úvěru se předpokládá, že daný ukazatel dluhové služby pro roky 2020 – 2021 (usnesení vlády České republiky o regulaci zadluženosti obcí a krajů) bude v rozmezí od 5 % do 20 %. V současné době činí dluhová služba dle Ministerstva financí 15,58 %. Očekávaná dluhová služba je tedy nižší než 30%, což je riziková hranice stanovená usnesením vlády (Příloha č. 4). Je to ale relativní hranice, protože břemeno (dlouhodobé) splácení úvěrů trochu blokuje výdaje na úkor investic a rozvojových programů. Z tohoto pohledu je nutné pro období 2020 až 2021 přijmout omezující opatření na výdajové (provozní) části rozpočtu Olomouckého kraje.

Přílohy:

- Příloha č. 1 - Střednědobý výhled rozpočtu Olomouckého kraje na období 2020 – 2021 (strana 6)
- Příloha č. 2 - Přehled úvěrů Olomouckého kraje k 31. 10. 2018 (strana 7-8)
- Příloha č. 3 - Splácení úvěrů Olomouckého kraje (strana 9)
- Příloha č. 4 - Výpočet ukazatele dluhové služby dle MF ČR (strana 10)